

Emin ÇAMURCU

**Anonim Ortaklıklarda
Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi
Uyarınca Yönetim Kurulu
Üyelerinin Sorumluluklarının
Belirlenmesi**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1
I. Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu	5
A. Yönetim Kurulu'nun Ortaklıktaki Konumu.....	5
B. Yönetim Kurulu'nun Yapısı	7
1. Yönetim Kurulu'nun Örgütlenme Biçimi.....	7
2. Yönetim Kurulunun Oluşumu	9
a. Yönetim Kurulunun Üye Sayısı	9
b. Yönetim Kurulu Üyelerinin Seçimi.....	10
c. Yönetim Kurulu Üyelerinin Görev Süresi	11
C. Yönetim Kurulunun ve Yönetim Kurulu Üyelerinin Organ Sıfatı.....	12
1. Organ Kavramı	12
a. Şekli Organ	13
b. Fiili Organlar.....	15
2. Yönetim Kurulu Üyelerinin Organ Sıfatı.....	16
3. Yönetim Kurulu Üyelerinin Organ Sıfatının Kabul Edilmesinin Sonuçları	18
a. Anonim Ortaklığın Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki İşlemleri Gereği Akdi Sorumluluğu.....	18

b. Anonim Ortaklığın Yönetim Kurulu Üyelerinin Haksız Fiilleri Nedeniyle Sorumluluğu	19
D. Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri	21
1. Görev ve Yetki	21
a. Yönetim Yetkisi ve Görevi.....	21
aa. Münhasıran Yönetim Kuruluna Ait Olan Yetkiler....	22
aaa. Ortaklığın Üst Düzeyde Yönetimi ve Bunlarla İlgili Talimatların Verilmesi	24
bbb. Ortaklık Yönetim Teşkilatının belirlenmesi	25
ccc. Muhasebe, Finans Denetimi ve Finansal Planlamanın Oluşturulması	27
ddd. Müdürlerin ve İmza Yetkililerinin Atanması ve Azledilmesi	28
eee. Üst Gözetim	30
fff. Bazı Defterlerin Tutulup Raporların Düzenlenmesi, Genel Kurul Toplantılarının Hazırlanması ve İcrası	31
ggg. Borca Batıklık Halinde Bildirim.....	33
b. Yönetim Yetkilerinin Devri	33
c. Temsil Yetkisi ve Görevi	35
II. Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu	37
A. Hukuki Sorumluluğun Niteliği	37
1. Yönetim Kurulunun Anonim Ortaklığa Karşı Sorumluluğunun Hukuki Niteliği	38
a. Yönetim Kurulu Üyeleri ile Anonim Ortaklık Arasındaki Hukuki İlişkinin Niteliği	38
b. Yönetim Kurulu ile Ortaklık Arasındaki Sözleşmenin Niteliği.....	40
aa. Vekalet Sözleşmesi Görüşü	41
bb. Hizmet Sözleşmesi Görüşü	41
cc. Sui Generis Sözleşme Görüşü	42
dd. Ortaklıklar Hukuku ve Borçlar Hukukuna İlişkin Unsurları Birlikte Barındıran Sözleşme Görüşü.....	42

---

2. Yönetim Kurulu Üyelerinin Pay Sahiplerine ve Alacaklılara Karşı Sorumluluklarının Hukuki Niteliği	44
a. Dolaylı Tazminat Talebi Açısından.....	44
b. Doğrudan Tazminat Talebi Açısından.....	46
B. Hukuki Sorumluluğun Şartları.....	48
1. Zarar	49
a. Zararın Belirlenmesi.....	51
b. Doğrudan Zarar- Dolaylı Zarar Ayrımı	52
aa. Doğrudan Zarar.....	52
bb. Dolaylı Zarar.....	54
c. Zararın İspatı.....	56
2. Organa Özgü Görevlerin İhlali.....	58
a. Kavram.....	58
b. Organa Özgü Görevlerin Sınırları.....	61
3. İlliyet Bağı	63
a. Anonim Ortaklıklara Özgü Sorumlulukta İlliyet Bağının Özellikleri.....	63
b. İlliyet Bağının Kesilmesi	66
c. İlliyet Bağının İspatı	67
4. Kusur	68
a. Kusurun Tanımı	68
b. Kusur Teorileri.....	68
aa. Sübjektif Kusur Teorisi	68
bb. Objektif Kusur Teorisi.....	69
c. Anonim Ortaklığa Özgü Sorumluluğun Kusurlu Sorumluluk Niteliği.....	69
d. Kusurun Niteliği ve Derecesi.....	70
e. Kusurun Objektifleştirilmesi.....	72
f. Kusurun İspatı.....	74
g. Yönetim Kurulunda Yer Alan Saman Adamların Durumu	79
C. Hukuki Sorumluluk Halleri.....	81

---

1. Genel Sorumluluk Hali.....	81
2. Özel Sorumluluk Halleri	82
a. Belgelerin veya Beyanların Kanuna Aykırı Olması.....	83
b. Sermaye Hakkında Yanlış Beyanlar ve Ödeme Yetersizliğinin Bilinmesi.....	86
aa. Sermaye Hakkında Yanlış Beyanlar.....	86
bb. Ödeme Yetersizliğinin Bilinmesi.....	88
c. Değer Biçilmesinde Yolsuzluk.....	89
d. Halktan Para Toplamak	91
D. Sorumluluk Davasında Taraf Sıfatı.....	92
1. Aktif Taraf Sıfatı	92
a. Anonim Ortaklık	92
b. Pay Sahibi	94
aa. Dolaylı Zararın Tazmini	94
bb. Doğrudan Zararın Tazmini	97
c. Alacaklılar	98
aa. Dolaylı Zararların Tazmini	98
bb. Doğrudan Zararın Tazmini	99
2. Pasif Taraf Sıfatı	100
a. Kurucular	100
b. Yönetim Kurulu Üyeleri	101
c. Yöneticiler	101
d. Tasfiye Memurları.....	102
III. Farklılaştırılmış Teselsül.....	105
A. Genel Olarak.....	105
B. Müteselsil Sorumluluk.....	106
C. Farklılaştırılmış Teselsül Konseptinin Gelişmesi	108
D. Farklılaştırılmış Teselsül İlkesinin Müteselsil Sorumluluğa Getirdiği Yeni Bakış Açısı	113
E. Farklılaştırılmış Teselsülün Uygulanması.....	124
1. Sorumluların Belirlenmesi.....	124

---

2. Sorumluluk Koşullarının Varlığının Tespiti ve Kontrol Kuralının Uygulanması	126
3. Sorumluların Bireysel Sorumluluk Tavanlarının Belirlenmesi	128
a. Genel Olarak	128
b. Bireysel Sorumluluk Tavanının Belirlenmesinde	
Dikkate Alınan Faktörler	130
aa. Kusurun Derecesi	130
bb. Ücretin Düşük Olması	133
cc. Yönetim Yetkilerinin Devri Halinde Bireysel Sorumluluğun Belirlenmesi	135
dd. Üçüncü Kişinin Kusuru	140
ee. Zarar Görenin Kusuru	141
ff. Zarar Görenin Rızası	143
aaa. Genel Kurulun Yetki Alanında Verilen Kararlar	144
bbb. Genel Kurulun Yetki Alanında Olmayan Kararlar	148
ccc. Şirketler Topluluğunda Bağlı Ortaklığın Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu	150
gg. Genel Kurul Tarafından Verilecek İbra Kararının Etkisi	151
hh. Borçlar Hukuku Anlamındaki İbranın Etkisi	155
ii. Zamanaşımı	158
aaa. İki Yıllık Zamanaşımı Süresi	159
bbb. Beş Yıllık Zaman Aşımı Süresi	160
ccc. Ceza Zamanaşımı Süresi	161
ddd. Pay Sahipleri ve Alacaklılar Açısından Zamanaşımı Sürelerinin Başlangıcı	161
eee. Zamanaşımının Kesilmesi	163
jj. Sulh Sözleşmesi	163
kk. Diğer Şahsi Defiler	164
4. Müteselsil Sorumluluğun kapsamının belirlenmesi	165
5. Sorumlulardan Birinin Yaptığı Ödemenin Diğerlerine Etkisi	166

6. Birden Fazla Sorumluya Karşı Zararın Tamamının Aynı Davada İleri Sürülmesi.....	168
a. Zararın Tamamının Dava Edilebilmesi.....	168
b. Yargılama Giderlerinden Sorumluluk	175
aa. Davalılar Arasında Çıkar Çatışması.....	180
bb. Yargılama Giderlerine İlişkin Olarak Öngörülen Hükümün Diğer Kanun Yollarında da Uygulanması Sorunu.....	180
7. Sorumluluk Davasının Belirsiz Alacak Davası Olarak Açılabilmesi	182
8. Birden Fazla Sorumluya Karşı Ayrı Ayrı Açılan Davaların Birbirine Etkisi	185
F. Farklılaştırılmış Teselsül Sisteminde İç İlişki	186
1. Rücu Davası	187
a. Rücu Davasının Şartları.....	188
2. Rücu Davasında Dikkate Alınacak Hususlar ve Dış İlişki ile İç İlişkinin Farklılaşması.....	189
a. Kusurun Karşılaştırılması	190
b. Durumun Tüm Gereklere Dikkate Alınması	192
3. Anonim Ortaklığın İbra Kararının Rücu Davasına Etkisi..	195
4. Rücu Davasında Tazminat Tutarının Belirlenmesi.....	196
a. Temel Kural.....	196
b. Müteselsil Sorumlulardan Birisinin Ödeme Yetersizliğinin Etkisi.....	198
5. Rücu Davalarındaki Kararların Birbirine Etkisi.....	200
6. Rücu Alacağının Zamanaşımı.....	201
SONUÇ	205
KAYNAKÇA	209